

Caracterizarea personajului Ilie Moromete din opera Morometii scrisa de Marin Preda-prima parte

Personaj principal, dinamic, multidimensional, eponim, exponential; prototip al taranului patriarhal.

Modalitati de caracterizare:

â€” caracterizare directa: portretul facut de narator si de alte personaje; autocaracterizarea;

â€” caracterizare indirecta: prin propriile actiuni, simtiri si ganduri; prin mediul in care traieste; prin comentariul naratorial; prin limbaj.

Este unul dintre cele mai fascinante personaje din literatura noastra. Destinul lui Ilie Moromete ilustreaza o "tema fundamentala" care l-a preocupat indelung pe prozator: disparitia clasei taranesti.

Obiect al unei bogate literaturi critice, destinul lui Ilie Moromete ilustreaza o "tema fundamentala", care l-a preocupat indelung pe prozator: disparitia clasei taranesti. A interpreta evolutia sa din perspectiva "caracterului universal al experientei taranesti" (Marin Preda, Lumea taraneasca si generatiile ei in istorie) inseamna a-l situa intr-o tesatura mai complicata de determinari, categorii mai relevanta decat interpretarea pur factoriala.

Caracter puternic, natura complexa, inteligenta iesita din comun, Ilie Moromete (al carui prototip este Tudor Calarasu, tatal autorului) "simbolizeaza lumea taraneasca in valorile ei durabile" (Eugen Simion). Comentatorii romanului au remarcat spiritul independent al personajului, ironia, darul de a descoperi dimensiunile inedite ale lucrurilor. Exista o lume in care personajul se lupta cu alde Tudor Balosu, Jupuitul sau Aristide ca sa-si achite datoriile, sa-si pastreze independenta materiala, dar si o alta lume, nevazuta, la care foarte putini au acces, in care darul sau de povestitor, calmul, perspicacitatea, omenia, il situeaza in centrul tuturor. "Tatal - afirma autorul - avea ciudatul dar de a vedea lucruri care lor le scapau, pe care ei nu le vedeau". Timpul interior, masura unei ecuatii alcatuite cu migala de Ilie Moromete, trebuia sa ramana multa vreme sursa de bucurii profunde, de aceea desfasoara un intreg arsenal de subtilitati si eschive (uneori de un efect sarcastic necrutator), ca presiunea evenimentelor sa nu-l tulbure.

Contemplarea lumii, acceptarea ei, "lupta pentru apararea vechilor bucurii", aveau sa sfarseasca in momentul producerii unor lovituri imprevizibile. Pana atunci descoperise un cod existential care expedia intr-un plan secund fapte posibil de dominat, ca sa ramana seninatatea si, prin ea, puterea.